

vilde over 20 pCt., og da det vilde være u hensigtsmæssigt at lade Vareejerne være Selvassurandører, maatte det være Genstand for Kommissionens Overvejelser, om der kunde findes en Maade, paa hvilken private indtraadte i Forsikringen som Parthavere i Forretningen, og det har man fundet, idet der har dannet sig et Konsortium, naturligvis under Forhandling med Kommissionen, med en Kapital paa 6 Mill. Kr., som gaar ind i Foretagendet, saaledes at det tager 45 pCt. af Risikoen og af Præmien; 35 pCt. overtages saa af Staten og 20 pCt. af de Forsikringsselskaber, med hvilke Staten herom kontraherer. Saaledes bliver det hele dækket, saa at Vareejerne ikke kommer til at løbe nogen Del af Risikoen selv. Jeg tror, at dette i Virkeligheden er en heldig Ordning, som tager tilhørligt Hensyn til alle Sider og skaaner Staten for alt for overdreven stor Risiko.

Synspunktet for Statens Deltagelse i denne Forsikring er naturligvis det samfundsmæssige at gøre, hvad den formaar, for at holde Landets Eksport og Import i Gang. Nu kan man sige, at der jo er private Selskaber, hos hvilke man kan forsikre sig — der tilbydes daglig, det kan man se i Avisernes Annoncespalter, Forsikring for Krigsrisiko. Det er rigtigt, og det samme er Tilfældet med andre Lande, England, Norge, Sverige o. s. v., men ikke des mindre har man i alle disse Lande og flere til ment det rigtigt, at Staten tog denne Sag i sin Haand i større eller mindre Omfang, og hvorfor? Fordi der kan komme Forhold, hvor Panikken griber ogsaa Forsikringsselskaberne. Vi har set Lloydspræmier, der har været oppe mod Skyerne, saa at de praktisk talt hindrede Vareafsendelse eller Import i større Omfang. I saadanne Tilfælde kan der behøves et Statsinstitut, som kan virke regulerende paa Præmierne. Det er ogsaa under saa urolige og bevægede Forhold som de nuværende umuligt for danske Importører og Eksportører at skønne om de forskellige Forsikringsselskabers, navnlig de fremmedes, Soliditet, og det vil give et Rygstød for det hele, naar man har et Statsinstitut at falde tilbage paa, om hvis Soliditet der ikke rejses Tvivl, og som kan virke regulerende paa Præmierne i særlig opskræmte Perioder. At Statsforsikringsselskaberne øver denne Virkning med Hensyn til Regulering af Præmierne i den private Forsikring, har allerede i meget høj Grad vist sig i forskellige fremmede Lande, ikke mindst i England. Jeg tror

altsaa, det vel kan forsvares, at Staten træder ind i denne Sag, selv om Staten ingenlunde gør det med det Formaal at øve Velgørenhed mod Importører eller Eksportører, men træder ind i det som i en Forretning, det vil sige, træder ind under den Forudsætning, at Præmierne skal fastsættes ud fra forretningsmæssige Synspunkter, saa at der skal være en Mulighed for Gevinst, lige saa vel som der en Mulighed for Tab. Trods dette er der ingen Tvivl om, at Staten ved sin Deltagelse yder et væsentligt Indskud i rent samfundsmæssig Henseende med Hensyn til denne Sags Løsning.

Jeg kunde tænke mig den Indvending rejst, at det er uheldigt, at Forsikringen i det væsentlige er begrænset til Vareforsendelse med danske Skibe, men der er jo i § 3 aabnet Adgang til ogsaa at forsikre Varer, som føres paa andre neutrale Magters Skibe, naar ganske særlige Omstændigheder taler derfor. I saa Fald kan Kongen bestemme, at Forsikringen efter Bestyrelsens Skøn skal kunne udvides paa den nævnte Maade. Naar man har anset det for rigtigt som Regel, at denne Forsikring kun skulde gælde for Varer paa danske Skibe, er det ud fra ret indlysende Synspunkter, navnlig dette, at kun med danske Skibe kan man føre en fuldt tilfredsbringende Kontrol med Hensyn til Farterne og med Hensyn til Skibenes Benyttelse i det hele. Dette har Betydning rent forsikringsmæssigt og ogsaa — lad mig sige — neutralitetsmæssigt set, for at der ikke skal falde nogen som helst Vækkeelse over den Forsikringsinstitution, i hvilken Staten er Parthaver, i Retning af, at den benyttes paa en Maade, som kunde være betænkelig med Hensyn til Danmarks Stilling som neutral Stat. Ud fra disse forskellige Synsmaader er det væsentligt, at man har ment, at Forsikringen som Regel, naar ikke særlige Omstændigheder taler derfor, skal være begrænset til Varer, der føres med danske Skibe.

Jeg kunde ogsaa tænke mig, at man vilde rejse Indvending mod Maksimum og sige, at 1 Million Kroner er for lavt, idet adskillige Ladninger, ikke mindst Eksportladninger af vore Landbrugsprodukter, overstiger dette Beløb i ikke ubetydelig Grad. Men der maa være en Grænse af Hensyn til Staten og ogsaa af Hensyn til de øvrige Parthavere, og det er Mening, som det ogsaa er sagt i Motiverne, at Instituttet, naar det træder i Kraft, vil virke som Mellemand mellem Eksportører og Importører og Forsikringsselskaberne med